

GLAS

AKADEMSKI

LETO III. ŠTEV. 7.

LJUBLJANA, 1. MARCA 1935.

NOVA NEVARNOST ZA SREDNJO SOLO IN ZA NAŠE GOSPODARSTVO.

Kot že nekajkrat v zadnjih letih, je tudi v tem tednu naša najaktualnejša kulturna zadeva vprašanje slovenskih srednješolskih knjig, za katere napoveduje razpis ministrstva prosvete SN št. 2800 z dne 23. januarja t. l. nove velike izpremembe. Razpisan je natečaj za prireditve novih učbenikov za srednje in srednje strokovne šole iz takozvanih »nacionalnih predmetov«, to je iz srbo-hrvatskega-slovenskega jezika, narodne zgodovine in zemljepisja. Ta razpis prinaša sicer samo naslove knjig, ki naj se pripravijo in vidike, po katerih naj se sestavljajo in sicer »izvzeti naj bodo članki iz izvestnimi lokalnimi posebnostmi«, »povdarjena mora biti tudi močnejša ljubezen do domovine in naroda«, »naj da pregled zgodovinskega razvoja srbsko-hrvatsko-slovenskega jezika«, toda prinaša v celoti dve izredno važni izpremembi:

1. odpadejo slovenske učne knjige v višjih razredih srednjih šol, ker predvideva razpis za pouk slovenščine učne knjige v slovenščini le za nižje razrede srednjih šol.

2. pa bi se srednješolske knjige, enotne za vso državo, izdajale v Beogradu.

Poskusi, da bi se preusmerile naše srednješolske knjige, miso novi in segajo že nekaj let nazaj. Toda s spontanim nastopom vseh naših kulturnih organizacij in tudi prosvetne uprave se je doslej vedno posrečilo odbiti nevarnost.

Kot že nekajkrat, tako so se tudi v teh dneh prvi dvignili k obrambi, kot je poročalo tudi »Jutro«, naši založniki in izdajatelji, saj je znano, da so izdaje srednješolskih knjig dobičkonosnejše, kot pa izdaje leposlovja, ker imajo stalno in veliko število odjemalcev. Spričo splošnih smernic gospodarske politike je verjetno, da je prav ta drugi, denarni moment to pot načel vprašanje, ki nas je v zadnjih letih že večkrat sililo v obrambo. In prav zato bo morda obramba, ki je bila doslej vedno uspešna, danes težja, dasi se je »Tiskovni zadrugi«, »Jugoslovanski knjigarni« in drugim založnikom pridružila večina naših kulturnih organizacij.

Poznavalci srednješolskih knjig pa opozarjajo še na dejstvo, ki grozi tudi kvaliteti pouka na srednjih šolah. Novejše slovenske srednješolske knjige so sestavljene po modernih vidikih in ob sodelovanju naših prvih strokovnjakov. Tako imamo v njih najboljše, kar se more danes pri nas dobiti. Novi razpis ministra prosvete sicer določa zelo visoke nagrade za večino knjig, n. pr. za zgodovino književnosti 75.000 Din za srbsko-hrvatski abecednik 40.000 Din, za slovenskega le polovico tega t. j. 20.000 Din, toda vkljub visokim nagradam in terminu enega leta nihče ne verjame, da bo dobila slovenska srednja šola kaj boljšega, kot že ima. Vsi poskusi knjig, ki so že bili pisani po novih zahtevah, nam prinašajo v najrazličnejših ozirih škodo.

Slovenski kulturni krogi so se po svojih organizacijah zavzeli za obrambo pravic naše srednje šole, v kateri sme biti pouk le v slovenščini, iz česar sledi, da morajo biti v slovenščini tudi učne knjige; pred nevarnostjo gospodarske

škode, ki grozi sedaj tudi na področju založništva in slovenskega izdajateljstva, so javno izpregovorili naši gospodarski krogi in založniki sami, sedaj je dolžnost, da izpregovori tudi naša prosvetna uprava, kateri je poverjena skrb nad šolstvom v Sloveniji in poroča vrhovni prosvetni upravi o vznemirjenju, ki ga je povzročil pri nas novi razpis ministra prosvete.

Prav tako pa bi se morala svojedobro zavzeti za drugo rešitev vprašanja tudi oba tedanja slovenska zastopnika v vrhovnem prosvetnem svetu gospoda Dimnik in Mazi. Vemo, da se včasih nagetejo najrazličnejši momenti, toda prav tako so včasih trenutki, ko je treba misliti edinole na škodo, ki preti narodni celokupnosti. Prva naloga naših bodočih zastopnikov v vrhovnem prosvetnem svetu mora biti energična intervencija za popravilo razpisa.

Kako je moglo sploh priti do razpisa, ko nam v Sloveniji še ni znan niti poslovnik, niti novi učni načrt, po katerem naj se sestavljajo učbeniki?

OB PETNAJSTLETNICI UNIVERZE:

3. ZNANSTVENO DELO UNIVERZE.

Periodične publikacije.

Ustanovitev učnega in znanstvenega zavoda, kakršna je univerza v Ljubljani, je morala pomeniti novo dobo v slovenski znanosti. Znanost so Slovenci tudi prej gojili in si kljub neugodnim razmeram prizadevali tudi v tem pogledu slediti življenju sosedov. Znanstveno delo pa jim je bilo tudi opravičilo in opora v borbi za priznanje kulturne in politične enakovednosti, ki so jim jo odrekli vladajoči tujei. Med priznanji bi morala biti tudi slovenska univerza, ki so jo dolgo terjali in ji prav z znanstvenim delom utirali pot.

To znanstveno delo seveda ni bilo sistematično in tako ni moglo biti, dokler se niso spremenili pred njim razgledi, to se pravi, dokler ni znanstvenik pri svojem podrobnem proučevanju in objavljanju lahko računal na primerno gmočno zaslonbo in primerno občinstvo. Dotlej je moral čisto posojati svoje zmožnosti tuji kulturi in če se je lotil domačih vprašanj, mu naše periodične publikacije niso mogle vedno nuditi priložnosti za objavljanje, ker so bile ali premalo denarno podprte ali niso bile namenjene izključno znanosti. Znanstvene obravnave so priobčevali letopisi in zborniki Slovenske Matice, gimnazijska izvestja, revije Časopis za zgodovino in narodopisje v Mariboru, Čas, Naši zapiski, Veda, a morale so gostovati tudi v pretežno leposlovnih ali literarno kritičnih časopisih kakor v Ljubljanskem Zvonu, Domu in svetu, Slovanu in jezikoslovec Škrabec jim je moral poiskati prostora celo na platnicah verskega lista Cvetja iz vertov sv. Frančiška.

Z univerzo so nastopile nove potrebe in tudi nove možnosti za razvoj znanosti. Znanstveno raziskavanje se je lahko diferenciralo, moralo se je sistematično usmeriti, da je ustvarjalo podlago za organsko rast in da je zadelalo vrzeli, ki jih je pustila prejšnja doba. V okrilju univerze, oziroma bolj ali manj v zvezi z njenim življenjem se je rodilo več periodičnih znanstvenih publikacij, ki izpričujejo vnemo in znanstveno delavnost

naše univerze, vnemo in idealizem nekaterih njenih ljudi, ki kljub neugodnim razmeram niso izgubili veselja do dela, ker se zavedajo pomena in naloge, ki jo imajo v tako važni službi narodu. Te periodične publikacije so Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino, Zbornik za umetnostno zgodovino, Geografski vestnik, Bogoslovni vestnik, zadnji čas še Znanstveni vestnik Akademski založba, Razprave znanstvenega društva za humanistične vede, Zbornik razprav zbora profesorjev juridične fakultete.

Časopis za slov. jezik, književnost in zgodovino spada po svojem postanku že pred ustanovitve Ljubljanske univerze. Zasnovan je bil 1917. v Gradcu, kjer je bila stolica za slovenski jezik in književnost. Trojica znanstvenikov, prof. A. Kaspret, dr. Fr. Kidrič in vseuč. prof. dr. R. Nahtigal je hotela osnovati svojim strokam svoje ognjišče. Šlo ji je za »sistematičen propeh in proevit ved, ki jim je predmet slovenski narod same«, za strogo znanstveno in strokovno razpravo zgodovinske, filološke oz. lingvistične vsebine. V listu naj bi sodelovali tudi germanisti in romanisti, kolikor zadevajo naša vprašanja njih stroke. V načrtu so bile tudi večje monografije, pomožne knjige, znanstveno gradivo, podpore v študijske namene. Iz te zasnove bi se utegnulo razviti jedro slovenske akademije znanosti. Določeno je bilo, da bo izšel list še isto leto 1917. — ob stoletnici ustanovitve prve javne stolice za slovenski jezik v Ljubljani, a vojni čas mu je dovolil to šele 1918. Z ustanovitvijo slovenske univerze je postal »naš« ali »ljubljanški« časopis, kakor ga imenujemo. Z velikimi težavami — denar — je dosegel do 1931 osem letnikov, nakar je bil prisiljen zastati in zdaj željno čakamo, da ga bo znova obsijala milost življenja kakor tudi Razprave znanstvenega dr. za hum. vede, s katerimi se je nekako dopolnjeval. Urejevali so ga omenjeni Kaspret, ki je kmalu umrl, Kidrič in Nahtigal, pozneje še dr. Fr. Ramovš. Zgodovino so v njem obravnavali dr. Lj. Hauptmann, dr. Fr. Kos, dr. M. Kos, M. Premrou. Z literarno zgodovinskimi članki so sodelovali dr. Nahtigal, dr. Kidrič s številnimi prispevki iz starejše dobe, dr. Prijatelj iz novejšje, dr. Grafenauer, Kaspret, izmed akademskega naraščaja M. Rupel, ki je tu priobčil svojo svetosavsko nalogo. O jeziku je s filozofskega stališča pisal dr. Fr. Veber, jezikoslovne obravnave pa so prispevali dr. A. Breznik, dr. Ramovš, dr. Kelemina, dr. Dolenc, od mlajših A. Tomšič; čisto lingvistična vprašanja so obdelovali dr. Nahtigal, dr. Ramovš, Kolarič, Skok, od mlajših Bajec in J. Šolar, od romanistov dr. Šturm. List je prinašal tudi bibliografijo (Šlebing), dasi ne v takem obsegu kakor nekdanj Zbornik Slovenske Matice, da občutimo danes v tem pogledu znatne vrzeli. Zastoj lista je udaril zlasti literarno zgodovino, ki si mora iskati prostora v Ljubljanskem Zvonu, Domu in svetu in celo v Triglavanskih listih. To žalostno stanje ne vpliva prijetno ne na starejšje moči ne na naraščaj, ki bi rad nastopil in delal s staro generacijo.

Časopisu so po svojem značaju in usodi še najbližje Razprave, ki jih je začelo izdajati Znanstveno društvo za humanistične vede, ustanovljeno 1921. Društvo, ki je izšlo iz iste misli kakor Časopis — ustanovili so ga v glavnem njegovi sodelavci — si je nadelo nalogo, ki bi jo morala prevzeti naša dolgo sno-

vana in dolgo terjana akademija znanosti, oz. njen filozofsko zgodovinski odsek. Od 1923 do 1930 šest letnikov razprav v petih knjigah, to leto pa se je delo razdelilo po odsekih, ki naj bi izdajali dela v posebnih zvezkih. Temeljita dela obsegajo filozofska vprašanja (Veber), področje klasične literature (Bradač, Sovrè), zgodovinske študije (Fr. Kos, M. Kos, Hauptmann, Radojčič), narodna kulturna in literarno zgodovinska vprašanja tako starejše kakor novejši dobe (Kidrič, Prijatelj, Lončar), ter jezikoslovje (Ramovš, Nahtigal, Breznik, Grafenauer, Oštr, Skok, Musič). Odseki so po 1930, pri najboljši volji zmogli le štiri knjige: v historičnem Kidričev Dobrovský in slovenski preporod poleg Radojčičeve razprave, tiče se srbske zgodovine, v filološko lingvističnem Oštrjeva študija iz področja indoevropskega jezikoslovja, v etnografsko-geografskem Melikov Kozolec na Slovenskem. Na izid čaka že dolgo Primčeva korespondenca iz peresa dr. Kidriča. Društvo pripravlja izdajo novega obširnega pravopisa in pravorečja, ki ga precej občutno poprejšamo. Te razprave so poleg samostojnih del, ki jih je izdalo Znanstveno dr. (Veber, Analitična psihologija, Etika, Ramovš, Historična gramatika) med osnovnimi študijskimi pomagale akademskemu naraščanju ne glede na pomen, ki ga imajo za nadaljnji razvoj slovenske znanosti. Spričo njega je res žalostno, da je izdajanje začelo v zagato, iz katere ga bo treba rešiti, da ne otrpne znanstvena vnema, ki so jo kazali akademski delavci doslej.

Zbornik za umetnostno zgodovino je glasilo znanstveno prosvetnega Umetnostno-zgodovinskega društva v Ljubljani, ki je bilo ustanovljeno 1921. Pod uredništvom dr. Iz. Cankarja, ki mu je nekaj časa drugoval dr. Fr. Mesesnel, je dosegel od 1921 dvanajst letnikov, v katerih so se vrstile razprave iz zgodovine prve krščanske umetnosti (Cankar), iz domače zgodovine umetnosti (Cankar, Stelè, Steska, Mesesnel, od mlajših A. Vodnik i. dr.) poleg člankov v domačih in tujih razstavah, strokovne bibliografije, reprodukcij i. dr. Vzporedno z Zbornikom je izdalo društvo dva zvezka Umetnostnih spomenikov na Slovenskem in knjigo Srednjeveški rokopisi na Slovenskem (M. Kos, Fr. Stele). Kakor vsemu znanstvenemu prizadevanju je tudi temu objavljanju največ v oviro pomanjkanje denarne podpore.

Geografski vestnik, časopis za geografijo in sorodne vede, izdaja in zalaga Geografsko društvo, ki ga je osnovala skupina mladih geografov 1921. Ta prvi slovenski geografski znanstveni list je doživel od 1925 do danes 10 letnikov. Urejevali so ga sprva dr. V. Bohinec, dr. R. Savnik, dr. I. Rulić (Split), od 1927 dr. Bohinec in dr. Melik. Obravnava predvsem vprašanja iz domače geografije, geologije, vremenslovja, statistiko, razvoj mest, zlasti Ljubljane in Maribora, med drugim prenaseljenost v Prekmurju in podobne aktualne zadeve našega narodnega življenja, ki jih skuša tudi geograf razbistriti s svoje strani in jim pomoči do rešitve. Sodelavci, med katerimi je precej mladih, na naši univerzi izsolanih moči, pa tudi tujci, so mu bili v glavnem: Bohinec, Rus, Tuma, Gavazzi, Horvat, Baš, Kranjec, Melik, Savnik, Rubić, Seidl, Hinterlechner, Reya, Ehrlich, Škerlj, Plešič, Maučec, Habe.

Bogoslovni vestnik, ki izhaja od 1920/21 in ima do danes 14 letnikov za seboj, je glasilo Bogoslovne akademije, bogoslovno znanstvenega odseka Leonove družbe, ki izdaja, kakor znano, revijo Čas. Urejuje ga dr. Lukman. Prinaša bogoslovno znanstvene razprave, pregledne strokovne književnosti i. pod. Vanj pišejo povečini A. Ušeničnik, Grivec, Turk, Odar, Fabjan, i. dr., torej v glavnem profesorji teološke fakultete. Poleg Bogoslovnega vestnika je izdala akademija še 12 knjig in 8 razprav filozofsko oz. bogoslovnega značaja ter dva zvezka novega prevoda sv. pisma novega zakona.

Zbor profesorjev juridične fakultete je začel 1921 z izdajanjem Zbornika znanstvenih razprav, ki je dosegel do 1927/28 šest knjig. V njem so priobčevali razprave splošno pravnega, pravno filozofskega, pravno zgodovinskega, narodno gospodarskega in podobnega značaja. Dolenc, Krek, Kušej, Lapajne, Pitamic, Škerlj, Polec, Ogris, Žolger, Šavnik, Bilimovič, Jasinski, Skumović, Maklečev i. dr. Njih pomen je treba vzporediti s pomenom Razprav znanstvenega dr. za hum. vede.

Zadnji čas se je osnovala Akademski Založba, ki izdaja tudi glasilo Znanstveni Vestnik. Urednik mu je dr. M. Rupel in bo, kakor je videti po prvi številki, bolj informativnega značaja.

S tem pregledom periodičnih publikacij, ki živijo svoje življenje nekako na univerzitetnih tleh, še od daleč ni rečeno, da je le to beseda naše mlade univerze, glavni obris njenega znanstvenega dela. Ne le, da v tem pregledu povečini ni omenjenih samostojnih knjig, ki so jih izdali naši univerzitetni delavci, tudi glede periodičnega objavljanja je slika komaj približna. Zaradi neugodnih razmer se mora marsikaj zateči v znanstvene revije, marsikaj celo v tujino. Za kolikor toliko veljavno podoba univerzitetnega dela bi mogel veljati še tak pregled, ki bi upošteval razprave v samostojnih delih ali periodičnih publikacijah in to doma kakor v tujini, ki ima še vedno mnoga našega.

† UNIV. PROF. ING. D. FROST.

Dne 24. februarja t. l. je preminul na zagrebški kliniki redni profesor ljubljanske univerze in predstojnik instituta za rudarska merjenja in geofizična raziskavanja ing. Dimitrij Frost. Pokojnik je spadal v vrsto ruskih znanstvenikov, ki so po svetovni vojni zapustili svojo domovino in si našli dela na novoustanovljeni univerzi v Ljubljani, ki je potrebovala mnogih delavcev. Kot tak je organiziral njen institut za rudarska merjenja, ki je bil kasneje razširjen s posebnim institutom za geofizikalne preiskovalne metode na tehnični fakulteti. Kot večina institutov na univerzi je tudi njegov trpel na pomanjkanju kreditov, toda kljub temu je ruski strokovnjak, ki se je udomačil pri nas, ustvaril iz njega dobro organizirano znanstveno institucijo. Pokojnikovo znanstveno delo se je po prevzemu stolice na ljubljanski univerzi osredotočilo v okvirju potreb univerzitetnega študija in domačih problemov v okvirju rudarstva. Svoja dela je objavljial po l. 1920 v srbohrvatskih Tehničkem Listu in Rudarskem i Topioničkem Vestniku, največ pa kot samostojne publikacije.

V Ljubljani se je največ družil s krogom ruskih univerzitetnih profesorjev in ostal, kot večina njih, odmaknjen slovenskemu življenju. Univerza ga bo težko pogrešala, kajti tudi z njegovo smrtjo ji je bila zasekana rana: ni mu še vzgojila naslednika iz vrst slovenskega znanstvenega naraščaja.

Delo pokojnega profesorja je doprineslo k našemu kulturnemu razvoju. Zato mu bo akademska mladina ohranila blag spomin.

L'ILLUSTRATION, 23. II. 1935: LUDOVIC NAUDEAU, CHEZ LES SLOVÈNES.

Če govorite z zagrebškim meščanom o Slovencih, se vam neredko dogodi, da vam ta odgovori z nasmeškom:

— Oni so vedno oportunisti!

Oportunisti? Toda ali nimajo pravih razlogov za to? Prav to hočemo videti.

Tako pričinja šestdesetletni znani francoski publicist Naudeau svoj članek o Slovencih v veliki, reprezentativni francoski reviji. Članek je napisan kot nadaljevanje vrste drugih, ki jih je objavil v lanskem letniku pod skupnim naslovom »Jugoslavija taka, kakršna je« in kjer prikazuje vtise s svojega potovanja v preteklem letu. V Ljubljani se je mudil začetkom novembra. Priznati moramo, da nam je Naudeaujev oris Slovencev in prilik, v katerih žive, drag, ker je eden izmed redkih poveljnih poskusov, da se predstavi mali evropski narod, ki je bil l. 1918 še razkosan med tri države, mednarodni javnosti, ker je naša starejša generacija prav to živo potrebo čisto v našo škodo zanemarjala in ker francoski publicist kljub svoji duhoviti ironiji, s katero govori včasih o stvarih, ki so za nas sicer težke, ne more prikriti nekih tihih simpatij za ta mali, interesantni in najhladnejši slovanski narod. Razširjenost revije »L'Illustration« in njena visoka naklada, ki sega v stotisoče izvodov, bo prinesla vpogled v naše razmere tudi v kroge, ki so nam sicer odmaknjeni. Nekoliko konservativno stališče revije sicer blaži nekatera vprašanja, ki so za nas ostra, a vendar ne toliko, da bi jih ne zadel v živo.

Kot prvo informacijo podaja Naudeau še pred orisom geografske lege dežele oris razkositosti Slovencev med tri države, Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo, podaja število kvadratnih kilometrov in prebivalcev v posameznih državah in vse skupaj ponazorjuje z zemljevidom. Pri kulturni sliki Slovenije opaža naš vseskozi zapadni, civilizirani značaj in visoko kulturno stopnjo, ki se kaže v izredno nizkem številu nepismenih, tako l. 1910 po uradni avstrijski statistiki (za katero pa poznavači trde, da ni točna in je previsoka) 14,65 odstotkov proti 67 % na srbskohrvatskem ozemlju, ki pa je danes padla pri nas za mladino od 10–20 leta že na 3 %! Dalje navaja izredno veliko število časopisov, revij in knjig, ki je proporcionalno po številu prebivalstva najvišje ne samo med slovanskimi narodi, ampak v vzhodni Evropi sploh.

Pri orisu zgodovinske slike slovenskega ljudstva so konsekvantno iznešene zgodovinske razlike med deželami, ki tvorijo današnjo državo, iz slovenske zgodovine pa posebno naglašajo važnost napoleonske dobe s francosko okupacijo slovenskih pokrajin, ki je za nas doba narodnega dviga in procvita v narodnogospodarskem, političnem in kulturnem oziru. Francoski publicist je posebno ponosen, da nam je njegov narod pred dobrimi 120 leti ustvaril univerzo, katero so nam Nemci zopet vzeli, a smo jo po prevratu znova ustanovili in v kateri vidimo simbol naše intelektualne svobode, ki nam je bila vrnjena po toliko stoletjih. V zvezi z geografskim položajem in razkositostjo slovenske zemlje riše veliko nevarnost, ki nam grozi spričo Hitlerjeve ekspanzije na Trst, ki bi šla preko slovenskega ozemlja. Tudi mu ni neznano trpljenje Slovencev v Italiji.

Ob podrobnejši analizi razmer, kot so mu bile ob obisku predočene, se Francoz, član naroda, ki ima v bankah in hranilnicah ogromne množine zaupanega ljudskega denarja, najbolj razburja ob težkih denarnih prilikah, v katerih prodajajo naši ljudje svoje hranilne knjižice za 70, 50, pa tudi 40 % vložnega zneska. Bančno, oz. hranilnično in zadružno vprašanje obravnava najboljše, da si pred njegovo delikatnostjo zavaruje še pred vsakim razmotrivanjem z duhovito primero o Clemenceauju in zavitem, kompliciranim orientalskem vprašanju.

Članek je bogat drobnih karakterskih in živih orisov, med katerimi je za nas zanimivo njegovo gledanje hladnega slovenskega značaja, ki se popolnoma razlikuje od naših južnih sosedov, hvale lepote slovenske zemlje in najglavnejše — naše aktualne zadeve, s peresom tujega, uglednega publicista razglašena imena predstavljene mednarodnemu svetu. Poleg vsega drugega se ustavlja tudi ob vlogi slovenskega klera, ugotavlja razliko njegovega zadržanja napram hrvatskemu, ki živi še ob spominih na fevdalizem Avstrije: slovenski kler je demokratičen, zato gleda s simpatijami na demokratično Francijo. Obenem pa je lep primer, kako se katoliška cerkev kljub vatiškemu enotnemu ustroju lepo prilagodi posameznim deželam. Članek je opremljen s tremi zemljevidi in panoramo današnje Ljubljane.

Ko je Naudeau popisal dve veliki strani, ki sta mu bili na razpolago, je priznal, da bi imel še veliko povedati. Kot bi se glavnega problema še ne dotaknil... Ni mogel skriti nekih veselih simpatij, s katerimi je obravnaval naša vprašanja.

Delo Ludovica Naudeauja in njegovih informatorjev je za nas pozitivno. Zato članek priporočamo.

NALOGE AKADEMSKE ŠPORTNE ORGANIZACIJE.

Odkar zamenjujejo človekovo telesno moč v stroje vprežene naravne sile, je postala telesna kultura bolj kot le kdaj prej človekova dnevna potreba. Sodobnemu človeku je šport v ožjem pomenu besede najpriročajša oblika telesne kulturne udejstvovanja.

Sodobna organizacija telesnokulturnega udejstvovanja preživlja razvojno fazo, ki je vključena v cel sistem razvoja sodobne družbe. Oni del družbe, ki ima danes v zakupu vse javne institucije, poseduje tudi direktno ali indirektno telesnokulturne organizacije. S tem ima možnost, da regulira tako ljudski kulturni, kot telesni razvoj. Ta del družbe se predobro zaveda, da mu je zagotovljen obstoj le v družabnem statusu quo in se za ohranitev tega poslužuje zlasti vseh javnih

institucij — posredovalcev med ljudstvom in njegovimi predstavniki. Odtod svobodno pitanje ljudstva z nevredno literaturo v vseh oblikah, bedastimi, praznimi gledališkimi programi in s kulturnega stališča naravnost nesramnim repertoarjem v kinih, prav odtod dovolitev in podpiranje vseh športnih absurdnosti današnjega časa.

V takih razmerah se je organizacija športa oddaljila od svojega pravega smisla in uganja nekak »šport za šport«. Tu smo v svetu večnih tekem in rekordov, smoter športa je prepuščen samo še papirnatim frazam njegovih organizatorjev, ki z njimi lažejo ljudskim masam o upravičenosti svojega početja. Pri tem so jim zlasti dobrodošle ljudske slabosti kot opravičilo oziroma zagotovilo, da vrše svoje delo narodu v prid. Kajti razumljivo je, da določeni vrsti ljudi taka športna organizacija prija in to zlasti onim, ki jim ugodno ekonomsko stanje, ne povzroča težjih skrbi kot s športom uveljavljati svojo osebo.

Taka organizacija športa je vzgojila danes med ljudstvom posebno mentaliteto, katere pripadniki se kratko imenujejo športniki in ki so prav gotovo s svojimi ambicijami za družbo negativnega pomena. Športne tekme, ki so danes kot vse drugo vprašanje dobičkov, pa izrabljajo njihovi organizatorji-podjetniki v svojo korist.

Akademskih šport. organizacij bistveno ne čakajo prav nič drugačne naloge kot vse ostale. Brez dvoma pa morajo biti danes baš akademske športne organizacije prvoboriteljice za novo obliko in s tem za nov smisel organiziranega športnega udejstvovanja. Kot akademska pa mora seveda to novo obliko tudi aplicirati na potrebe in razmere študirajoče mladine.

Osnovno: nam absolutno ne gre za uveljavljanje naših telesno najboljše razvitih tovarišev in s tem za uveljavljanje mentalitete, ki nima s telesno kulturo in še manj z akademstvom ničesar skupnega; nam gre le za izboljšanje splošnega telesnega zdravja in higienskih razmer vseh študirajočih tovarišev. Tako ni naloga akademske športne organizacije prirejanje tekem doma in sodelovanje drugod, tudi ne postavljanje novih rekordov, vsaj vse do takrat ne, dokler naši tovariši prebivajo lačni po mrzlih in zatohlih sobah.

Predvsem je potrebno, da akademska športna organizacija razširja med tovariše šport, ki jih ne bo oviral pri njihovem duševnem delu, temveč ga podpiral in dajal osnovne pogoje za pravičen in zdrav ter vzporeden razvoj duha in telesa. Zato mora biti šport, ki ga bodo gojili študentje, predvsem vesel, to je, tak, da jim bo duha sproščeval in ne zaposloval. Danes pa zaposlujejo skrbi za tekme in rekorde marsikaterga študenta, da pozablja na svoje pravo poslanstvo in delo.

Najnужnejša je ustanovitev športnega igrišča v bližini univerze, kjer naj bi iskali študentje telesnega in duševnega razvedrila potem, ko so odsedeli določen čas po predavalnicah in seminarjih. Igrišče naj skupno z letnim in zimskim kopališčem vrši tudi svoje higiensko poslanstvo, vaje naj se vrše pod vodstvom strokovnjaka. Zlasti stalna, vesela gimnastika, združena z raznimi igrami. To vsaj nič ne stane.

Akademska športna organizacija naj bi stalno prirejala izlete v gore in gozdove, v toplice in k vodi ter na cilju, če že hoče, organizirala tekme, ki bodo dostopne vsem tovarišem, tudi tistim, ki nimajo časa, denarja in posebnih telesnih sposobnosti, zlasti pa ne »športne mentalitete«. Objava rezultatov s takih tekem v časopisih ne bo potrebna. Tudi ne polemika, kdo naj gre v inozemstvo.

V daljših letnih in zimskih počitnicah naj akad. športna organizacija pripravi kolonije, ki naj bi si izbrale za nalogo graditev počitniških domov in koč za študente. Z resno voljo morejo take akcije voditi k uspehu. Takrat naj bodo ti domovi na razpolago le revnim in bolnim tovarišem, ki jih bo izbrala zdravniška komisija in ne tovarišem, ki morajo »trenirati« za prihodnjo tekmo ter hočejo tako usiliti sebi in tovarišem prepričanje, da delajo za ugled univerze in tovarišev ali celo — za napredek telesne vzgoje. Z dobrim rezultatom pri bogve kakšni tekmi in novim rekordom v bogve kakšni disciplini ni telesnemu skrbstvu pridobljena prav nikako usluga, pač pa tistim, ki so zanj dolžni skrbeti, a jih tak način manj zaposluje. Športne organizacije, ki se pečajo s tekmami in rekordi, ne vrše prav no-

benega kulturnega poslanstva, čeprav hočejo svojo okolico prepričati baš o nasprotnem.

Predlagano delo je seveda težavnejše in ni bogato na osebnih koristih in ugodnostih. Posebno ne v razmerah, v kakršnih živimo. Pač pa bi bilo pozitivno!

IZ NAŠE STATISTIKE.

V 4. številki »Akademskega glasa« smo v tej rubriki ugotovili, kako močan je bil porast števila slušateljev ljubljanske univerze, od njene ustanovitve pa do danes.

Sedaj hočemo ugotoviti predvsem vzroke in način tega porasta in primerjati v tem oziru ljubljansko univerzo z zagrebško, ker nam žalibog manjkajo podatki z beograjske univerze. Iz sledeče razpredelnice je jasno razviden razvoj števila slušateljev na obeh univerzah:

Leto	Ljubljanska univerza			Zagrebška univerza		
	št. sluš.	ali nazad.	procent	št. sluš.	ali nazad.	procent
1919/20:	705					
1920/21:	666			2488		
1921/22:	1148			2305		
1922/23:	1143		100 %	2344		100 %
1923/24:	1163	+ 20	102 %	2433	+ 94	104 %
1924/25:	1237	+ 73	108 %	2624	+ 186	112 %
1925/26:	1186	- 51	104 %	3120	+ 496	133 %
1926/27:	1116	+ 10	104 %	3590	+ 470	153 %
1927/28:	1213	+ 17	106 %	3828	+ 238	163 %
1928/29:	1254	+ 41	110 %	3855	+ 27	165 %
1929/30:	1365	+ 111	119 %	4187	+ 332	179 %
1930/31:	1582	+ 217	138 %	4286	+ 99	183 %
1931/32:	1792	+ 210	157 %	4814	+ 536	205 %
1932/33:	1695	- 97	148 %	4639	+ 175	198 %
1933/34:	1819	+ 124	159 %			

Ker prvih let radi neurejenih razmer na ljubljanski univerzi ni mogoče vzeti v poštev, smo vzeli za nominale šole šolsko leto 1922/23, ko so se razmere že kolikor toliko uredile, kar je razvidno iz precej stalnega števila slušateljev okoli tega leta. Če vzamemo številko 1143, ki pomeni aritmetično sredino števila slušateljev zimskega in letnega semestra 1922/23 leta kot 100 %, tedaj nam pokaže naša statistika, da se v številčnem stanju slušateljstva ljubljanske univerze do leta 1929 ni bogve kaj izpremenilo. V osmih letih je naraslo število akademikov v Ljubljani le za 19 odstotkov. Preseneča pa sicer malenkosten padec 4 % od šolskega leta 1924/25 na š. l. 1925/26. Pripisati je to pač temu, da je kader ljudi, ki so prebivali vojna leta 1914-18 v strelskih jarkih mesto na univerzah in ki so skupno (štirje letniki) vstopili v prvih letih na našo univerzo, v letu 1925/26 začeli kot absolutni zapuščati akademska tla. Izredno visoko število absolventov v tem letu daje močno podlago tej domnevi.

Drugo razdobje tvorijo leta od 1929 do 1932, do uvedbe šolnin. V tej dobi je izredno močan porast slušateljev, približali smo se številki 1900 ali porast 57 % v primeru z l. 1922/23. Ta pojav ima pač iste vzroke kot jih je imel 8 let prej močan porast dijaštva na srednjih šolah. Te so ravno tedaj uvedle slovenščino kot učni jezik, gimnazija je postala dostopnejša večjemu številu slovenskih otrok. Točno 8 let nato je ta poplava dosegla univerzo. V teh letih gre število kar skokoma navzgor, dokler tega ne zavre l. 1932. uvedba šolnin. Tukaj nenaden padec za celih 9 odstotkov, ali celotni stalež dijaštva je padel za 97 nasproti prejšnjemu letu. Če računamo, da bi bil v tem letu vsaj polovičen porast prejšnjih dveh let, bi znašalo število dijaštva, ki ni zmoglo šolnin, okoli 200 (97+100), ali več kot vsak deseti slovenski študent je prišel radi te asocijalne in krievne selekcije ob možnost nadaljnega študija.

Od tega leta na l. 1933/34 sledi zopet močan porast, ki pa ne doseže onega iz l. 1929/30 in 1931.

Če primerjamo še sedaj zagrebško univerzo, opazimo takoj, da je tam veliko močnejši porast, toda tudi zelo nestalen. Od leta 1922/23 do 1931/32, ko je ljubljanska univerza napredovala le za 59 odstotkov, je zagrebška dosegla 105 %. Morda je tu glavni vzrok v razliki premoženjskega stanja v Sloveniji in pa v pokrajinah, ki gravitirajo proti Zagrebu. Statistika, ki bi podala vertikalni sociološki prerez našega študentovstva, bi nam problem gotovo razjasnila.

Isti padec pa izkazuje l. 1932 tudi zagrebška univerza, to je za 7 %, znak, da je uvedba šolnin precej enako prizadela našega hrvaškega tovariša.

Zelo zanimivo se nam je zdelo, z vsem tem

v zvezi ugotoviti še število in značaj slovenskih akademikov na zagrebški univerzi. Leta 1922/23 je znašalo njih število 96 proti 2344 celokupnega staleža akademikov zagrebške univerze, ali točno pol odstotka, med tem, ko je l. 1931/32 znašalo razmerje 205:4814 ali, procent slovenskih akademikov je na zagrebški univerzi neznatno narasel na 4,3 %. Če pregledamo razdelitev slov. akademikov v Zg. po fakultetah, vidimo, da jih odpade skoro 80 % na fakultete, ki jih v Ljubljani nimamo: poljedelsko-šumarsko, farmacevtsko in medicinsko.

PO UNIVERZI.

OB VPISU V LETNI SEMESTER.

Ves čas trajanja vpisa na univerzo od 1. — 10. marca 1935 bo poslovala v avli univerze velika informacijska pisarna »Akademskega glasa«. Tovariši in tovarišice, kot tudi vsi ostali posetniki univerze, dobe pri nji vse informacije in navodila glede vpisa, potrebnih listin, šolnin, načina plačevanja, taks, podpisov in potrditve semestrov, študijskih skupin, akademskih socialnih ustanov, prehrane, podpor, akademskih domov in stanovanj itd., skratka o vseh vprašanjih, ki se tičejo akademskega strokovnega ali društvenega življenja.

V dneh vpisa je razumljivo velikanski naval na univerzitetne urade; študent izgubi pogosto zaradi čakanja celo uro časa za malo informacijo, poleg tega pa še obremenjuje z delom že preobložene univerzitetne urade. Zato naj išče navodil raje v informacijski pisarni v avli. Pisarna bo v nujnih slučajih izvršila tudi sam vpis za tovariša, ki je zadržan, mora odpotovati ali podobno.

UNIVERZITETNI ZDRAVSTVENI FOND.

Iz polovice sredstev, ki jih plačujemo na univerzi kot zdravstveno takso, imamo svojo bolniško blagajno.

Poslovanje bolniške blagajne je organizirano na ta način, da izda tajništvo fonda akademiku, ki je dokazal upravičenost uživanja zdravstvene podpore, nakazilo za stalnega zdravnika, ki po potrebi lahko pošlje pacienta tudi k specialistu. Na račun blagajne se dobe tudi zdravila, seveda če niso predraga za skromne razmere fonda. To zdravljenje je torej priložnostno, od slučaja do slučaja, kot se pač študent zateče po pomoč. Večkrat pa je bila že iznešena misel, da bi se moralo delo bolniške blagajne razširiti. Ker ni izglede, da bi mogli priti v bližnji bodočnosti do večjih denarnih sredstev, nasprotno pa je na univerzi sorazmerno visoko število bolnih tovarišev, posebno tuberkuloznih, bi ne bilo neumestno, če bi se ta bolniška pomoč nekoliko sistematizirala. Vsak dijak naj bi bil letno enkrat pregledan, o njegovem zdravju naj bi se vodila kartoteka in zdravnik naj bi pomagal vsaj z nasvetom ter sam izbral za zdravljenje najpotrebnejše. Tajništvo zdravstvenega fonda, ki je za sedanje malo delo sorazmerno dobro plačano, pa naj bi skrbelo za statistične preglede o boleznih med dijaštvom, da bomo oskrbljeni z vsem potrebnim gradivom, ko bo v prihodnjem letu narasel beograjski centralni fond na 10.000.000 Din in bo morala skrbeti tudi ljubljanska univerza, da si zagotovi iz njega primerne zneske. Dolžnost tajništva je, da to delo takoj z novim semestrom organizira.

O LISTINAH ZA ODMERO ŠOLNINE.

Kvestura univerze nam je poslala ob vpisu v novi semester sledeča navodila za dijaštvo:

»Mnogi prinašajo nepopolne ali nepravilne listine za odmero šolnine. Da ne bo treba davčnih potrdil spolnjevati ali iskati naknadno novih, pojasnjujemo sledeče:

Po novih predpisih je predložiti za odmero šolnine samo davčna potrdila, ne pa ubožna spričevala ali premoženjske izkaze. Poprej, ko je bila šolnina pavšalirana, so bili oproščeni samo tisti, ki so imeli ubožna spričevala, sedaj pa je oprostitev zopet na osnovi do 300 Din letnega neposrednega davka, toda prihajajo v poštev le davčna potrdila.

Če ima kdo davčni predpis na različnih mestih, mora preskrbeti vsa davčna potrdila. Ako dobi vsako davčno potrdilo zase, mora biti vsako posamezno kolekovano, postopa pa se tudi tako, da vse tiste davke potrjuje na enem potrdilu (z enim kolekom).

Davčna potrdila naj se glase za oba starša in za dijaka samega. Na primer se potrdi, da ima oče toliko in toliko davka, mati in sin dijak pa nista obdavčena.

Kdor ima več dijakov na enem in istem zavodu, zadostuje za vse samo eno davčno potrdilo. Če pa ima dijake na raznih zavodih, predloži najstarejši svoji šoli originalno davčno potrdilo (taksirano za 20 Din), ostali pa predložijo svojim šolam le prepise davčnih potrdil (taksirane po 10 Din) in obenem originale ali overovljene prepise pobotnice, na podlagi katere je prvi plačal celo šolnino.

V slučaju, da se najstarejši (ki je v najvišjem razredu) vpiše pozneje kot drugi, ki plačajo le polovično šolnino, mora oče napisati izjavo, da bo najstarejšega vpisal pozneje in navesti, na katero šolo. Ko je potem najstarejši vpisan, morajo vsi ostali predložiti svojim šolam pobotnice o plačani celi šolnini najstarejšega (overovljene prepise).

Ni pa pravilno, da mlajši, ki obiskuje kak razred srednje šole (do 6. razreda), plača na svoji šoli celo šolnino zato, ker se je prvi vpisal. Do 6. razreda se plača na srednji šoli šolnina po manjših skupinah, zato se ne more na univerzi (po I. skupini) potem odmeriti polovična šolnina na osnovi manjše šolnine.

Primorci iz Italije morajo, če ne morejo dobiti davčnih potrdil od svojih roditeljev, preskrbeti potrdila Zveze emigrantov, da ne morejo dobiti od doma listin (kolekovana z 20 Din). Na podlagi takega potrdila mora vsak posebej vložiti prošnjo na ministrstvo financ v Beogradu za oprostitev šolnine. Prosi naj za celo šolsko leto (za oba semestra). Prošnja se taksira s 5 in 20 Din).

Rusi, ki niso naši državljani (kar morajo dokazati z listinami), ne plačujejo nobene šolnine. Omožene slušateljice plačajo šolnino po davkih mož, ne staršev.

Redovniki in redovnice plačujejo šolnino po davku staršev.

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 16

nudi Vam največjo zalogo tu in inozemskih knjig vseh znanstvenih panog, daje nasvete v literarnih vprašanjih in ima vedno najnovejše sezname svetovne literature na razpolago. Oglejte si v trgovini brezobvezno obširno zalogo znanstvenih novosti. — Proti izvestni garanciji se dobivajo knjige tudi na odplačevanje.

PRAVNOZGODOVINSKI IZPIT SO NAPRAVILI V FEBRUARSKEM ROKU ŠE NASLEDNJI TOVARIŠI:

Radović Anton, Polec Anka, Lamut Marjan, Sink Igor, Kenda Miran, Zidar Anton, Gabrovšek Emil, Kovič Aleš, Kopic Alojzij, Tauschmann Josip, Klamert Bruno, Obad Vladimir, Prochazka Jože, Dominiko Bogdan, Plohl Jakob, Zidar Alojzij, Lavrenčič Ladislav, Jama Alojzij, Sartory Marjan, Polajnar Vinko, Bolje Stanislav, Androjna Viljem, Turšič Ivan, Prijatelj Marjan, Osterc Stanko, Röger Anton, Poštovan Matej, Predikaka Maks, Marušič Benjamin, Zakrajšek Boris, Koželj Ladislav, Frece Franc, Hodžar Jakob, Mikuletič Branko, Kersnik Aleš, Klemenčič Anton, Wohlgemut Mavricij, Fajfar Vladimir, Uranič Ferdinand, Rus Ciril, Zver Ivan, Vodopija Ivan, Krivic Vladimir, Orožen Milan, Jež Janko, Lauš Julij, Vogrinec Stanko, Korene Frančiška, Serneć Gvidon, Stepič Ludovik.

Izpit je izdelalo 86, padlo je 26, odstopilo 25 tovarišev; lani 83. Letos so torej uspehi večji.

DANAŠNJI STEVILKI LISTA PRILAGAMO POLOŽNICE

za naročnike, ki so v zaostanku. Prosim jih, da nam nakažejo znesek.

DVE BREZPLAČNI ŠUDENTOVSKI MESTI NA GOLNIKU.

Društvo slušateljev juridične fakultete je na predlog tov. Ravniharja naprosilo ministrstvo socialne politike za brezplačna študentska mesta na Golniku, ker zdravstveni fond sanatorijskega zdravljenja ne more več plačevati. Ministrstvo je sedaj res nakazalo dve brezplačni mesti. Ker stane oskrbovanje na Golniku 75 Din dnevno, pomenita ti dve mesti letno 54.750 Din! Ministrstvo je nakazalo mesti juridičnemu društvu, a prav bi bilo, da bi ti mesti bili dosegljivi tudi drugim fakultetam, katerih tovariši so prav tako potrebni. Seveda pa naj strokovna društva drugih fakultet sama zaprosijo, da se nakažejo brezplačna mesta tudi njim.

Umestno bi bilo tudi misliti na zgraditev Akademskoga paviljona na Golniku. Zdravilišče je namreč napolnjeno, stroški za zgraditev paviljona bi bili majhni, režijski stroški zdravilišča se pa ne bi povečali.

VPISNINO ŠESTINDVAJSETIM TOVARIŠEM

bo plačala Akcija za pomoč revnim akademikom. VELIK DAR AKCIJI ZA POMOČ REVNIM AKADEMIKOM.

Akciji je naklonil ravnatelj kranjske tovarne Tekstilindus g. Heller v počastitev sedemdesetletnice g. Pirca stoosemdeset metrov platna. Platno za šestdeset srajc je največji dar, ki ga je akcija doslej prejela.

V prihodnji številki objavimo vse dosedanje večje darove.

TOVARIŠI!

Širite naš list tudi izven akademskih krogov.

MESEČNO POROČILO O ZKD.

Če bi »Zveza kulturnih društev« podajala javnosti mesečni obračun svojega dela, bi to poročilo za februar izgledalo nekako tako-le:

»Delo ZKD se je, v kolikor je namenjeno širšim krogom, tudi v tem mesecu gibalo v glavnem v dveh smereh: a) v prirejanju javnih predavanj Ljudske univerze in b) v predvajanju kulturnih filmov.

Na Ljudski univerzi, ki je še čisto mlada institucija in se mora boriti z velikimi težkočami, sta bili v splošnem krožku dve predavanji in sicer o živalstvu naših jezer in o dušeslovnih momentih nacionalne vzgoje.

Naša starejša institucija, po kateri je delo ZKD v javnosti najbolj znano, pa je predvajanje kulturnih filmov, ki so imeli v tem mesecu sledeči spored:

3. II. 1935: Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron.

Ta opereta je sicer nekoliko boljši proizvod operetne kulture, kot so bili dosedanja, toda opereta ostane vendarle opereta, naj bo nemška, češka ali jugoslovenska... Ker so bile v javnosti iznešene nekatere želje po izpremembi programa, smo si pomagali v naslednji nedelji 10. II. 1935 z Nibelungi.

Film je žel nekako pred 10 leti v Ljubljani velike uspehe in ker je snovno posnet po nemškem epu, bi mogel biti tudi kulturn. Tik pred nami ga je v Ljubljani ponovno vrtilo drugo kinopodjetje »Kino Ideal« in sicer s precejšnjim uspehom. Toda po naši blagajni smo sklepali, da se občinstvo ni zanimalo za ta kulturni film, zaradi česar smo se odločili opustiti predvajanja te vrste kulturnih filmov. Ker pa nismo imeli ničesar boljšega, smo imeli

17. II. 1935 prazno.

kar so nekateri popolnoma napačno smatrali za resen preokret naše kulturne politike, češ, da je boljše nič kot slabi kulturni filmi. Toda mi smo se vrtnili k naši dolgoletni preizkušeni kulturni politiki, katere osnovni elementi so ljubezen, opasnosti lahkomišelnosti ljubezni, tango ljubezni in še druge ljubezni in predvajali

24. II. 1935: Kubansko ljubavno pesem, kulturni film, v katerem smo prikazali ameriško kolonialno ljubavno politiko, s čemer smo ostali zvesti svojim dosedanjim kulturnim smernicam, obenem pa vnesli v program aktualno novost, ka-

tere si je po našem tolmačenju želela hvalevredna domača kritika.

Naša blagajna beleži vseskozi dober obisk, po čemer moremo ugotoviti, da je vsa kulturna publika v naših vrstah.

Mi bi se resnično ne bavili toliko s kulturno politiko Zveze kulturnih društev, ker nam ni do smeha, če ne bi videli v konkretnem primeru predvajanja teh filmov le poedinosti, ki je najtesneje zvezana z vsemi drugimi pojavi v tej družbi. In še zato, ker se nam zdi, da bi se dalo ob nedeljah dopoldne vse kaj drugega organizirati v lepi dvorani Filharmonične družbe, kot pa so ti osladni filmi, ki jih predvaja še kulturno društvo, čeprav smo jih do grla siti že v ostalih treh kinematografih. Bivši predsednik ZKD je bil gimnazijski ravnatelj, torej človek, ki mu je poverjena vzgoja mladine in se ni obregnil ob to, da prav njegovo društvo daje tako slabo hrano mladini, ki mora ob pomanjkanju boljšega in v želji po spoznanju gledati tudi to. Tudi sedanjí predsednik izgleda, da ne kaže volje, da bi se tu kaj izpremenilo.

Radi bi, da bi nam ZKD ne dajala več prilike, da bi odkrivali to njeno ranljivo mesto. Da bi že enkrat prešli na drugo.

Za pomlad 1935

Vam priporočamo ogled in nakup blaga za obleke, plašče, srajce in manufakture sploh

pri tvrdki

NOVAK
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 15
pri nunski cerkvi

Največja izbira — Solidne cene!

NOVI KONZORCIJ A. G.

Konzorcij, ki je doslej izdajal »Akademski glas«, predaja z dnem spodnjega datuma svoj delokrog novo formiranemu konzorciju. Vzrok izpremembe je v tem, da večini članov študijske razmere na univerzi ne dopuščajo več sodelovanja. Prvotni namen konzorcija, da bi se ustanovila Akademsko tiskovna zadruga, se je izkazal kot neizvedljiv. Zato so prevzeli »Akademski glas« nekateri stari njegovi sodelavci.

Ko pregledujemo svoje poldrugoletno delo, moramo ugotoviti, da je list izpolnil močno vrzel v akademskem življenju in se kljub začetnim težavam povzpela do akademskega organa, ki je danes nenadomestljiv. Njegovo delo se je vse globlje zajedalo v vprašanja akademskega in tudi javnega življenja in ni v najmanjši meri njegova zasluga, da so se konkretne naloge, ki si jih je lani zastavilo dijaštvo, izpeljale do današnjega stanja, ki kaže dobre izgleda. Univerzitetna knjižnica, naša, danes že realizirana zamisel doma visokošolske, neodvisna akademska menza, klinika itd. so bili glavni cilji, za katere smo se borili. Malodušje, v katero je zapadalo dijaštvo v preteklem letu, je premagano in danes predajamo list članom konzorcija, ki so bili že doslej v naših vrstah in bodo sposobni začetke dela še poglobiti. Saj je znano, da ima dijaštvo danes velike naloge. »Akademski glas« bo tudi za naprej njihov propagator.

Ljubljana, 26. februarja 1935.

Za konzorcij:

Zupan Franc, predsednik;

Cenčič Jože, podpredsednik;

Erna Lechleitner, tajnica in blagajničarka.

Urejujeta F. Petre in I. Pirkovič. — Izhaja vsak teden. — Naročnina: akademiki 4 Din, vsi drugi 5 Din mesečno. — Ček, račun: Ljubljana, št. 16.465. Izdaja konzorcij, predstavnik Viktor Turnšek. — Za uredništvo odgovarja Ivo Pirkovič. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ulica št. 3/I. — Tiskarna »Slovenija«, predstavnik A. Kolman. Vsi v Ljubljani.